

FIȘA DISCIPLINEI
(PSIHOPEDAGOGIA PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.3 Departamentul	PSIHOLOGIE, ASISTENȚA SOCIALĂ ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE SOCIALE
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii	PSIHOLOGIE
1.7 Anul universitar	2025-2026

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PSIHOPEDAGOGIA PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI						
2.2 Cod disciplină	P3106.1						
2.3 Titularul activităților de curs	LECT.UNIV.DR. ECATERINA TOTOLAN						
2.4 Titularul activităților aplicative	LECT.DR. LENUȚA BURLACU						
2.5 Anul de studii	3	2.6 Semestrul	I	2.7 Tipul de evaluare	Ex	2.8 Regimul disciplinei */**	DS/ DO

* DF – disciplină fundamentală, DS – disciplină de specializare, DC – disciplină complementară, DAP – disciplină de aprofundare, DSI – disciplină de sinteză, DCA – disciplină de cunoaștere avansată

** DOB – disciplină obligatorie/impusă; DOP – disciplină opțională; DFA – Disciplină facultativă

3. Timpul total (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații***	1
3.4 Total ore activități directe pe semestru	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 aplicații	14
3.7 Total ore de studiu individual					58
Distribuția fondului de timp					[ore]
Studiul cărților, manualelor, suportului de curs,, notițelor, bibliografie minimală recomandată					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminar / laborator / proiect, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Pregătire pentru prezentări sau verificări					2
Pregătire pentru examinarea finală					1
Alte activități: consultații					
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

*** S - seminar; L - laborator; P - proiect

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
-------------------	---------------

4.2 de rezultate ale învățării	Nu este cazul
--------------------------------	---------------

5. Condiții necesare pentru desfășurarea optimă a activităților didactice (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat (Power Point, Word, SPSS)
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului / proiectului*	• Sală de seminar, dotată corespunzător (tablă, laptop, videoproiector, calculatoare)

*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea trasăturilor de specificitate a dezvoltării psihice a persoanelor cu cerințe speciale (CS) și formarea de comportamente adecvate în relația asistent social – persoană cu CS – familia persoanei cu CS.
6.2 Obiectivele specifice	1. Cunoașterea conceptelor și sintagmelor cu care operează disciplina <i>Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități</i>; 2. Contributia la formarea unei atitudini în spiritul drepturilor și demnității umane față de persoanele cu dizabilități și alte cerințe educaționale speciale, inclusiv din perspectiva identificării și evaluării acestora; 3. Identificarea principalelor resurse și forme de sprijin în educația specială; 4. Cunoașterea elementelor de bază privind: tipurile de dizabilități, dificultăți de învățare, tulburările de comportament și alte situații de inadaptare.

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul / Absolventul - operează cu constructe teoretice, care sunt clar delimitate de cunoașterea de simț comun, ce sunt valorificate în măsuri psihologice cu caracteristici psihometrice robuste (validitate, fidelitate, sensibilitate, validitate de față s.a.) - identifică principalele metode de cercetare cantitativă și calitativă pentru colectarea, analiza și interpretarea datelor în evaluarea și intervenția psihologică.
Aptitudini	Studentul / Absolventul - dezvoltă și aplică proceduri de evaluare psihologică și intervenție adecvate, sub supervizare. - colectează și interpretează pertinent datele de evaluare în raport cu criteriile de calitate, etică și obiectivele evaluării, ținând cont de competențele culturale. - detectează/analizează detaliile notabile, realizează reflecția critică și adaptarea evaluării pentru a asigura calitatea procesului.

Responsabilitate și autonomie	Studentul / Absolventul: - planifică adecvat resursele în vederea realizării unui demers validat științific de evaluare psihologică și intervenție - demonstrează disponibilitate de a accepta rezultatele evaluării care nu sunt așteptate și de a acționa cu integritate în situațiile problematice intervenite în evaluarea și diagnoza psihologică. - se raportează empatic la client, prin dorința de a înțelege și împărtăși sentimentele clienților și ale altora, precum și propriile reacții, reflectând asupra consecințelor acestora în raport cu evaluarea și intervenția aplicată (posibile biasuri subiective), sub supervizare. - manifestă flexibilitate prin disponibilitatea de a explora diferite interpretări ale rezultatelor evaluării și de a analiza și propriile prejudecăți. - alege orientarea spre calitate, prin îmbunătățirea continuă a capacității de rezolvare a problemelor cu care se confruntă în sarcinile de evaluare și intervenție psihologică.
--------------------------------------	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Obiectul și domeniul <i>Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități</i> : a. definiții ale <i>Psihopedagogiei persoanelor cu dizabilități</i> b. ramurile ale <i>Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități</i> scurt istoric ale devenirii <i>Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități</i> ca știință	Prelegerea Conversația euristică Discuția Dezbateră Problematizarea Exercițiul	4
2. Cadrul conceptual utilizat în domeniul <i>Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități</i> (paradigmele OMS): a. paradigma inspirată de echipa lui Phillip Wood, OMS – ICIDH, 1980 b. Paradigma OMS-CIF, 2001		4
3. Specificul dezvoltării psihice la principalele categorii de persoane cu cerințe educaționale speciale (CES) : a. dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități intelectuale b. dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități vizuale c. dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități auditive d. dezvoltarea personalității și comunicării la persoanele cu tulburări de limbaj		16

4. Specificul dezvoltării psihice la alte categorii de persoane cu CES : a. dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități locomotorii / neuromotorii b. dezvoltarea psihică a persoanelor cu tulburări de comportament c. dezvoltare psihică în polihandicap d. dezvoltarea psihică a copiilor cu dificultăți de învățare și a minorităților culturale, etnice și lingvistice e. dezvoltare psihică la persoanele supradotat		4
---	--	---

Bibliografie

- [1]. Totolan, E. (2023). *Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități*. Suport de curs.
- [2]. Carantina, D., Totolan, D.M. (2007). *Psihopedagogie speciala*. Constanta: Ovidius University Press.
- [3]. David, Carmen, Roșan, A. (2019). *Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare: Învățăm fonologic – program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice*. Iași: Polirom.
- [4]. Gherguț, A. (2016). *Educația incluzivă și pedagogia diversității*. Iași: Polirom.
- [5]. Gherguț, A. (2023). *Psihopedagogie specială: fundamente teoretice și perspective practice – ed. a IV-a*. Iași: Ed. Polirom.
- [6]. Mara, D. (2009). *Strategii didactice în educația incluzivă*. București: E.D.P.
- [7]. Marin, E. (2020). *Formarea cadrelor didactice pentru perspectiva sistemului educațional incluziv*. București: Ed. Univ. Din București.
- [8]. Roșan, A. (coord.) (2015). *Psihopedagogie specială: modele de evaluare și intervenție*. Iași: Ed. Polirom.
- [9]. Verza, E. Verza, E.F. (coord.) (2011). *Tratat de psihopedagogie speciala*. București: Editura Universității din București.
- [10]. Vrasmas, E., Vrasmas, T. (coord.) (2011). *Modele și forme de sprijin educațional în contexte incluzive*. București: Ed. Terra.
- [11]. Vrasmas, T., Vrasmas, E. (coord.) (2021). *Pe drumul spre educația incluzivă în România*. București: Ed. Universitară.
- [12]. *** (2004). *Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății*. OMS, Geneva. 2001. editia în limba romana, UNICEF. Editura Marlink.
- [13]. *** (2016 – trad.). *DSM-5 Manual de Diagnostic și Clasificare Statistică a tulburărilor mintale*. Ed. A V-a. București: Ed. Meicală Callisto.

8.2 Aplicații (seminar/laborator/proiect)* *Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Cadrul conceptual utilizat în domeniul psihopedagogiei speciale (paradigmele OMS): - paradigma inspirată de echipa lui Phillip Wood, (ICIDH, 1980) - Paradigma CIF, 2001	Dezbateri. Aplicații. Studii de caz	1
2. Dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități intelectuale		2
3. Dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități vizuale		2
4. Dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități auditive		2

5. Dezvoltarea personalității și comunicării la persoanele cu tulburări de limbaj ; Abordarea educațională a tulburărilor specifice de învățare		2
6. Specificul dezvoltării psihice la alte categorii de persoane cu nevoi speciale a. dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități locomotorii / neuromotorii b. dezvoltarea psihică a persoanelor cu tulburări de comportament c. dezvoltare psihică în polihandicap d. dezvoltarea psihică a copiilor cu dificultăți de învățare și a minorităților culturale, etnice și lingvistice e. dezvoltare psihică la persoanele supradotate		2
7. Compensarea psihică și servicii educațional – compensator - terapeutice pentru persoanele cu cerințe speciale		2
8. Rolul și locul echipei interdisciplinare pentru normalizarea persoanelor cu CES a. rolul profesorului psihopedagogului, logopedului, profesorul pentru activități educaționale complexe și integrate, profesorului de sprijin b. rolul cadrelor didactice din școlile incluzive (integratoare): profesor pentru învățământ preșcolar și primar c. rolul psihologului d. rolul <i>asistentului social</i> pentru incluziunea socială a persoanelor CES		1

Bibliografie

- [1]. Totolan. E. (2023). *Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități*. Suport de curs.
- [2]. Carantina, D., Totolan, D.M. (2007). *Psihopedagogie speciala*. Constanta: Ovidius University Press.
- [3]. David. Carmen, Roșan. A. (2019). *Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare: Învățăm fonologic – program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice*. Iași: Polirom.
- [4]. Gherguț. A. (2016). *Educația incluzivă și pedagogia diversității*. Iași: Polirom.
- [5]. Gherguț. A. (2023). *Psihopedagogie specială: fundamente teoretice și perspective practice – ed. a IV-a*. Iași: Ed. Polirom.
- [6]. Mara. D. (2009). *Strategii didactice în educația incluzivă*. București: E.D.P.
- [7]. Marin. E. (2020). *Formarea cadrelor didactice pentru perspectiva sistemului educațional incluziv*. București: Ed. Univ. Din București.
- [8]. Roșan, A. (coord.) (2015). *Psihopedagogie specială: modele de evaluare și intervenție*. Iași: Ed. Polirom.
- [9]. Verza, E. Verza, E.F. (coord.) (2011). *Tratat de psihopedagogie speciala*. București: Editura Universitatii din Bucuresti.
- [10]. Vrasmas, E., Vrasmas, T. (coord.) (2011). *Modele si forme de sprijin educational in contexte incluzive*. București: Ed. Terra.

[11]. Vrăsmaș. T., Vrăsmaș. E. (coord.). (2021). *Pe drumul spre educația incluzivă în România*. București: Ed. Universitară.

[12]. *** (2004). *Clasificarea internațională a funcționarii, dizabilității și sănătății*. OMS, Geneva. 2001. editia în limba română, UNICEF. Editura Marlink.

[13]. *** (2016 – trad.). *DSM-5 Manual de Diagnostic și Clasificare Statistică a tulburărilor mintale*. Ed. A V-a. București: Ed. Meicală Callisto.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezența obligatorie la minim jumătate dintre activitățile desfășurate. Condiție de intrare în examen	Evaluare continuă orală	Nu se alocă punctaj pentru prezențe (prezența este un act de maturitate profesională și responsabilitate socială).
	Cunoașterea conținutului tematic al disciplinei	Evaluare scrisă	70%
10.5 Aplicații* <i>*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei</i>	Realizarea și prezentarea unui proiect/referat	Evaluare scrisă și orală	30%
Din oficiu			10%
10.6 Standard minim de performanță / Condiții de promovare			
Cunoașterea elementelor de baza privind tipurile de dizabilitati / handicap, cerințe educative speciale (CES), dificultati și tulburări de învățare.			

Data completării,

Titular activităților de curs,
Lect. univ. dr.
Totolan Ecaterina

Titular aplicații,
Lect. univ. dr. Burlacu Lenuța

28.09.2025

Data avizării în Departament,

Director de Departament,
Lector univ. dr.
Mariana Floricica Călin

30.09.2025

Decan,
Nume/Prenume /Semnătura
Conf. univ. dr. Raluca Silvia Matei